

Vår kontakt:

Mathias Lindqvist
Telefon 010-449 62 79
mathias.lindqvist@skanska.se
Skanska Sverige AB, Stab Juridik

Remissvar

Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.sechristoffer.sheats@regeringskansliet.semagnus.moreau@regeringskansliet.se

Svar på remiss M2021/01463; Miljödepartementets promemoria ”Anmälningssplikt för att leda bort grundvatten från kalkstenstäckter”

Inledning och bakgrund

Skanska är ett av världens ledande bygg- och projektutvecklingsföretag verksamt i Sverige, övriga Norden, Europa och USA. I Sverige är Skanskas verksamhet indelad i fyra affärsområden: Byggverksamhet, Bostadsutveckling, Kommersiell utveckling och Infrastrukturutveckling. Antalet anställda i Sverige uppgår till cirka 9000 personer. Omsättningen i den svenska verksamheten uppgick 2020 till cirka 42 miljarder kronor.

Skanskas ambition är att bygga ett bättre samhälle. Att bygga med lägre klimatpåverkan är av högsta prioritet för Skanska. Skanska har ett högt uppsatt mål om att uppnå klimatneutralitet med netto noll tillskott av klimatutsläpp ur ett livscykelperspektiv till år 2045.

Skanska producerar betong för bygg- och anläggningsprojekt vid 25 betongfabriker över hela Sverige. I betongproduktionen strävar Skanska efter att minimera miljöpåverkan genom att reducera användningen av naturmaterial (bl.a. naturgrus och vatten), maximera återvinningen av restprodukter samt optimera betongrecept i syfte att minska användningen av den för betongproduktionen nödvändiga cementen. Med hänsyn till det uppsatta målet om klimatneutralitet är det mycket viktigt för Skanska att kunna använda cement som har framställts med så låg klimatpåverkan som möjligt. Cement producerad i Sverige eller i landets omedelbara närhet är följaktligen mycket betydelsefull för Skanska.

Den situation i form av risk för cementbrist som kan uppstå när Cementa AB:s (**Cementa**) nuvarande tillstånd till täkt- och vattenverksamhet i Slite upphör utan att ett nytt långvarigt tillstånd har meddelats, kan påverka Skanska, bl.a. i form av tidsförskjutningar och hinder till följd av inställda eller försenade betongleveranser. Skanska är därför i färd med att utreda i vilken omfattning Skanska kan komma att påverkas om Cementa inte kommer att kunna bryta kalksten och producera cement av denna sten i Slite från och med sommaren 2022.

Mot denna bakgrund och i egenskap av remissinstans inkommer Skanska Sverige AB tillsammans med dotterbolaget Skanska Industrial Solutions AB (gemensamt **Skanska**) med följande svar på rubricerad promemoria.

Skanskas synpunkter

Skanskas inställning

Skanska instämmer avseende den föreslagna ändringen i 19 § förordning (1998:1388) om vattenverksamheter (FFV). Samtidigt konstaterar Skanska att den föreslagna ändringen är avgränsad till *vattenverksamhet* och att den ensam inte är tillräcklig för att undanröja risken för cementbrist i Sverige under en närstående framtid. Eliminering av den risken kräver också andra insatser från regeringens sida, vilket Skanska kommenterar närmare nedan.

Sammantaget delar Skanska Svensk Betongs uppfattning att regeringens förslag inte löser den situation som uppstått och de konsekvenser som den förväntas medföra.¹

Skanska delar också Svensk Betongs uppmaning att regeringen bör förlänga den föreslagna tidsramen. Skanska föreslår att tidsregleringen i 19 kap, 11 p. b) *i vart fall* bör sträckas ut till *24 månader* i stället för föreslagna 12 månader samt att ändringen i FFV bör gälla fram till den *31 december 2023*.

Skanskas synpunkter på föreslagen ändringen

Skanska välkomnar och tillstyrker den föreslagna ändringen i 19 § 11 p. FFV. Samtidigt konstaterar Skanska att förslaget inte skapar möjlighet till fortsatt drift av Cementas *täktverksamhet* i Slite vilket krävs för att undvika den cementbrist och de förväntade allvarliga konsekvenser som denna brist kan medföra.

Undanröjande av risken för cementbrist kräver också andra insatser från regeringens sida. En sådan insats presenterades den 10 augusti 2021, då regeringen meddelade att det förbereds en tillfällig ändring av miljöbalken som ger bland annat regeringen möjlighet att besluta om fortsatt *täkt- och vattenverksamhet* inom ramen för Cementas befintliga tillstånd.² Regeringen vill genom denna insats ge Cementa möjlighet att under ytterligare *åtta månader* bryta kalksten inom befintligt tillstånd³ vilket innebär att råmaterialförsörjningen till cementproduktionen i Slite kan fortlöpa till sommaren 2022.⁴ Cementa har kommenterat att regeringens insats är viktig, men inte tillräcklig. Cementa bedömer att det krävs ytterligare minst tre år för att slutföra befintlig tillståndprocess och att regeringen därför borde ha öppnat upp för ett tidsbegränsat tillstånd på *minst tre år*.⁵ Skanska har vid inlämnandet av detta remissvar inte tagit del av någon information som klargör i vad den av regeringen aviserade tillfälliga ändringen av miljöbalken kommer att bestå.

¹ Svensk Betongs svar av den 9 augusti 2021 på nu aktuell remiss

² <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/regeringen-haller-presstraff-om-slite>

³ <https://sverigesradio.se/artikel/cementas-tillstand-pa-gotland-forlans-tillfalligt>

⁴ <https://www.cementa.se/sv/regeringens-cementbesked-viktigt-men-inte-tillrackligt-0>

⁵ Ibid

Mot denna bakgrund föreslår Skanska att regeringen tillsammans med föreslagen ändring av 19 § 11 p. FFV även ser över möjligheten att *till exempel* ändra 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen (2013:251) (MPF) i syfte att ge Cementa möjlighet att genom ett anmälningssärende fortsätta bedriva *täktverksamheten*, d.v.s. fortsätta bryta kalksten, i Slite under en begränsad tid om 24 månader fr.o.m. den 1 november 2021.

Skanska föreslår med andra ord att regeringen ser över möjligheten att införa anmälningssplikt för kalkstenstäkter i fall där brytning kan ske i enlighet med de förutsättningar som följer av den föreslagna ändringen i 19 § 11 p. a-c FFV (med justering av tidsbegränsningen enligt ovan till 24 månader i punkten b).

En sådan översyn skulle kunna utgå från följande förslag till ändring i 4 kap. 3 § MPF (i kursivt nedan):

3 § Tillståndsplikt B och verksamhetskod 10.20 gäller för täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte

1. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln,
2. är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §, eller
3. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4. *endast innebär täkt för kalksten som har bedrivits med stöd av ett tillstånd enligt miljöbalken och som i övrigt uppfyller förutsättningarna i 19 § första stycket, 11 p. a-c i förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter.*

För Skanska Sverige AB och Skanska Industrial Solutions AB

Malmö den 12 augusti 2021

Gunnar Hagman
VD